

# PROGRAM NAUCZANIA JĘZYKA ANGIELSKIEGO W KLASIE ZERO „B”

W Szkole Podstawowej nr 66 we Wrocławiu

*First steps in English*

w roku szkolnym 2019/2020



źródło: [www.executivechronicles.com](http://www.executivechronicles.com)

“Tell me and I forget, teach me and I may remember, involve  
me and I learn.”

— Benjamin Franklin

Autor: mgr Marta Woźnicka

## Spis treści

I Wstęp .....	3
II Opis programu .....	3
III Cele programu .....	4
IV Treści nauczania .....	5
V Procedury osiągnięcia celów .....	7
1. Metody nauczania.....	7
2. Techniki nauczania.....	8
3. Formy pracy .....	10
4. Materiały i środki dydaktyczne .....	11
5. Przebieg zajęć.....	11
VI Metody kontroli i oceny .....	11
VII Ewaluacja programu .....	11
Bibliografia.....	12

## I Wstęp

Program przeznaczony jest dla dzieci w wieku przedszkolnym, które rozpoczynają naukę języka angielskiego. Program wykorzystuje muzykę i towarzyszące jej zabawy ruchowe, które w sposób naturalny wprowadzają dzieci do świata nauki języka. Małe dzieci przyswajają język nieświadomie, w trakcie zabawy, która sprawia im dużą frajdę i nie kojarzy się z wysiłkiem czy współzawodnictwem. Piosenki i rymowanki (chants, nursery rhymes) dają możliwość zabawy w grupie i efektywnego uczenia się całych zwrotów poprzez kojarzenie podobnych dźwięków. Dzieci dobrze się bawią, rozwijają wyobraźnię, koordynację ruchową, skojarzenia i umiejętności społeczne. W nauczaniu dzieci nade wszystko warto stosować narrację. Dzieci lubią wszelkie opowiadania, historyjki, bajki. Chętnie ich słuchają, odpowiadają na pytania związane z opowiedzianą historią, odgrywają role wcielając się w ulubione postacie z bajek czy tworzą mini teatryk. Przez kontakt z językiem dzieci poznają świat, a wraz z nim inne kultury. Uczą się dostrzegać inność, poznają ją i zaczynają traktować jako coś naturalnego. Ucząc je języków, stwarzamy szansę wychowania dziecka otwartego i tolerancyjnego wobec ludzi mówiących innymi językami i pochodzących z innych kręgów kulturowych.

## II Opis programu

Prezentowany program opiera się na przekonaniu, że dzieci im wcześniej zetkną się z językiem angielskim, tym lepiej będą przygotowane do nauki tego języka na kolejnych etapach edukacji. Biorąc pod uwagę fakt, że język angielski w dzisiejszym świecie, pełni rolę *lingua franca*, jest językiem globalnym, bez którego trudno sprawnie funkcjonować, program wprowadza dzieci w świat języka w naturalny i łagodny sposób uwzględniając specyfikę wieku przedszkolnego. Pragnienie, by uczniowie naszej szkoły osiągnęli jak najwyższe wyniki i znajdowali przyjemność i radość w doskonaleniu znajomości tego języka, spowodowało chęć opracowania i zrealizowania niniejszego programu.

### Koncepcja Programu

Program autorski został opracowany w oparciu o nową podstawę programową zawartą w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, literaturę metodyczną oraz programy nauczania języka angielskiego dla przedszkoli i oddziałów zerowych.

Tematyka proponowana w programie jest ściśle związana z treściami realizowanymi w ramach przedszkolnego programu wychowania w polskich szkołach w ramach CLIL. Zagadnienia odpowiadają poziomowi rozwoju dzieci przedszkolnych i są związane z otaczającą je rzeczywistością oraz dotyczą ich życiowych doświadczeń.

Zdaniem Komisji Europejskiej, jak i badaczy zajmujących się psychologią rozwojową dzieci, nauczanie języków obcych i promowanie komunikacji międzykulturowej powinno rozpoczynać się jak najwcześniej. Wskazują na otwartość dziecka w stosunku do nowego języka, na jego ciekawość świata, radość eksperymentowania i potrzebę komunikowania się z otoczeniem. Przedszkolaki posiadają nieograniczony czas wolny, plastyczność organów wymowy, spontaniczność, brak lęku przed mówieniem, zdolność szybkiego przystosowywania się do nowych sytuacji, chęć podejmowania ryzyka, ufność i aktywność.

W wieku przedszkolnym najodpowiedniejszym dla dzieci rodzajem aktywności jest zabawa. Angażuje ona bowiem całościowo, wywołuje pozytywne emocje i tym samym silną motywację do działania oraz sprzyja rozwojowi kreatywności. Poznane słowa i zwroty dzieci powtarzają później przy różnych okazjach, bawią się wyrażeniami z języka obcego, wykorzystują je podczas zajęć tematycznych czy wplatają je do swoich wypowiedzi w języku ojczystym. Dlatego też nauka języków obcych przybrała właśnie taką formę – gier i zabaw słowno – muzycznych i ruchowych.

Program umożliwia uczenie się bezstresowo w atmosferze bezpieczeństwa i akceptacji, wspomaga rozwój dziecka zgodnie z jego potencjałem.

Warunki realizacji programu:

Program jest przeznaczony do realizacji w nauczaniu języka angielskiego w grupach 5-6 letnich dzieci, w formie zajęć prowadzonych dwa razy w tygodniu w ciągu jednego roku szkolnego.

Niezbędnymi pomocami są odtwarzacz CD z USB, telewizor, komputer lub tablet z dostępem do Internetu oraz projektor do odtwarzania filmów.

Zajęcia odbywać się będą w sali przedszkolnej – miejscu dobrze dzieciom znanym, posiadającej warunki do wielu zabaw ruchowych.

### **III Cele programu**

Nadrzędnym celem nauczania języka angielskiego dzieci w wieku pięciu i sześciu lat jest uwrażliwienie na język angielski oraz kształtowanie motywacji do nauki tego języka. Celem niniejszego programu jest także wzbogacenie oferty pracy szkoły, wyjście naprzeciw oczekiwaniom rodziców oraz podniesienie poziomu nauczania języka angielskiego w szkole.

Uwzględniając aktualne i przyszłe potrzeby językowe i wychowawcze dziecka pięcioletniego i sześcioletniego program wyróżnia takie cele jak:

- budzenie zaciekawienia językiem angielskim poprzez osłuchanie dzieci z tym językiem,
- kształcenie podstawowych kompetencji komunikacyjnych (uczenie się struktur, konstrukcji zdaniowych),
- tworzenie sytuacji doskonalących pamięć (uczenie się słownictwa),
- pogłębianie wiedzy o otaczającym świecie poprzez zainteresowanie kulturą i obyczajami krajów anglojęzycznych,
- motywowanie do nauki języka angielskiego poprzez wzbudzanie poczucia sukcesu oraz bezpieczeństwa (pozytywne ocenianie, dostosowanie sposobu nauczania do potrzeb i możliwości dziecka),
- wspieranie twórczych działań dzieci w zakresie uczenia się języka,
- wdrażanie do pracy w grupie w trakcie gier i zabaw,
- rozwijanie postawy akceptacji, tolerancji wobec innych kultur,
- rozwijanie sylwetki społecznej dziecka, uczucia przyjaźni i tolerancji w trakcie gier, zabaw i pracy w grupach.

By je osiągnąć, niezbędne jest stworzenie przyjaznej atmosfery, dającej dziecku poczucie pełnej akceptacji i satysfakcji z realizacji osiągalnych celów oraz radości z zabawy w języku obcym. Nauka języka angielskiego powinna stać się dla dziecka sympatyczną przygodą, dającą mu dużo przyjemności i zadowolenia, co umacnia wiarę we własne siły i możliwości.

Nauczanie języka angielskiego w przedszkolu koncentruje się na dwóch sprawnościach językowych: słuchaniu i mówieniu.

W zakresie umiejętności słuchania nadrzędnym celem jest oswojenie dzieci z brzmieniem języka angielskiego, prezentowanie poprawnej wymowy i intonacji. Dziecko powinno rozumieć polecenia nauczyciela i właściwie na nie reagować, rozpoznawać piosenki, wierszyki i rymowanki oraz rozumieć ogólny sens opowiedzianych historyjek.

Rozwijanie sprawności mówienia polega na zachęcaniu dziecka do powtarzania słów, zwrotów, prostych wierszyków lub piosenek czy odgrywania prostych scenek komunikacyjnych oraz stopniowemu wyrabianiu poprawnej wymowy i intonacji w języku.

#### **IV Treści nauczania**

Treści zawarte w niniejszym programie zgodne są z programem nauczania w klasie zerowej wychowania przedszkolnego oraz spójne z treściami realizowanymi w I etapie edukacyjnym w klasach I – III. Zakres treści dotyczy słownictwa z najbliższego otoczenia, tego, co dziecko już zna, co ułatwia proces przyswajania wiedzy oraz przyczynia się do ogólnego rozwoju dzieci.

#### Material leksykalny:

- kolory
- zwierzęta
- cyfry 1 -10
- rodzina
- zabawki
- części ciała
- umiejętności umysłowe i ruchowe
- stany emocjonalne i uczucia
- codzienne czynności
- święta (Christmas, Easter)

#### Struktury gramatyczne:

- rzeczownik, liczba mnoga rzeczownika
- zaimek osobowy
- liczebniki główne 1 -10
- przymiotniki (kolor, rozmiar)
- spójnik and
- przedimek określony/nieokreślony
- czasownik to be
- czasownik have got
- czasownik modalny can
- tryb rozkazujący – polecenia, zakazy
- czas teraźniejszy prosty – wyrażanie upodobań (I like, I don't like)

#### Sytuacje i funkcje komunikacyjne:

- witanie się i żegnanie
- przedstawianie się
- podawanie wieku
- wyrażanie swoich upodobań
- wydawanie i wypełnianie krótkich poleceń
- liczenie i stosowanie liczb od 1 do 10
- podawanie nazw kolorów
- nazywanie zwierząt domowych
- prezentowanie członków rodziny
- nazywanie zabawek

- nazywanie części ciała
- wyrażanie umiejętności
- nazywanie świąt
- składanie życzeń świątecznych
- określanie przynależności

Ponadto, autorka programu zastrzega sobie dowolność dobierania treści językowych, w celu dopasowania ich do aktualnych potrzeb językowych dzieci, wymagań przedszkola lub oczekiwań rodziców, zakładając, że są one dostosowane do wieku nauczanych dzieci.

## V Procedury osiągnięcia celów

Nauczanie języka obcego dzieci ma przynieść efekty w postaci uwrażliwienia ich na brzmienie obcej mowy i wyrabianie w nich przekonania, że nauka języka to przeżycie przyjemne.

Planując pracę z dziećmi w wieku przedszkolnym należy uwzględnić wszystkie potrzeby dzieci dostosować metody i techniki nauczania, środki dydaktyczne i formy pracy tak, żeby potrzeby te zaspokoić oraz zapewnić dziecku sukces w nauce nowego języka.

Metody i środki, których użycie zakłada opisywany program charakteryzują się atrakcyjnością i różnorodnością, wielokrotnością powtórzeń i ciekawą formą powtarzania, odwołują się do tego, co dziecku jest bliskie i co je interesuje, tak aby zaspakajać naturalną ciekawość i potrzebę bezpieczeństwa.

Podstawową i kluczową w nauce i rozwoju formą działalności dziecka w wieku przedszkolnym jest zabawa. Dziecko ma stałą potrzebę zabawy i aktywności fizycznej, oznacza to, że w nauce musi dominować zabawa językowa, ruch, gimnastyka. Aktywność językowa dziecka musi być wielostronna i współwystępować z takimi działaniami jak rysowanie, kolorowanie, wycinanie, zabawy ruchowe.

Ponadto, ze względu na to, że dzieci przedszkolne mają kłopoty z koncentracją i szybko się nudzą potrzebują różnych form ekspresji – teatralnej, plastycznej i muzycznej.

Szczególne uwagi należy zwrócić na respektowanie dwóch podstawowych praw przyznanych dzieciom w toku prac Rady Europy w kwestii nauki języka angielskiego: **prawie do ciszy** (dziecku należy dać czas na oswojenie się z nowym słownictwem i zjawiskami językowymi zanim będzie aktywne w mowie) oraz **prawie do błędu** (akceptacja niepełnych, a nawet błędnych wypowiedzi przy jednoczesnym dostosowaniu wielu poprawnych wzorców językowych).

### 1. Metody nauczania

We wczesnej edukacji jednym z kluczowych założeń jest dobór metod i środków nauczania, które pobudzą wszystkie zmysły dziecka wkraczającego w świat wiedzy. Najbardziej pożądanym na etapie

wydają się być metody łączone, czyli takie, które wykorzystują elementy różnorodnych metod dla osiągnięcia celów nauczania.

a) Metoda bezpośrednia

Metoda ta zaleca używanie języka obcego kosztem zredukowania lub nawet całkowitej eliminacji języka ojczystego. Dzieci nie tylko są „otoczone” językiem angielskim, ale mają okazję postrzegać i poznawać świat właśnie w tym języku. Aby uniknąć problemów komunikacyjnych przydaje się podawanie wiedzy metodą „kanapki”, to znaczy po raz pierwszy mówimy do dziecka po angielsku, następnie w języku ojczystym, a potem znów po angielsku, po czym konsekwentnie zostajemy przy języku angielskim.

b) Metoda Total Physical Response (TPR), która w warunkach przedszkolnych sprawdza się doskonale. Zgodnie z tą metodą dziecko stara się zrozumieć i wykonać instrukcję wydawaną przez nauczyciela. Jest to metoda „reagowania całym ciałem” – naturalny sposób komunikowania się dziecka z otaczającym światem. Dzieci zachęcane są do pantomimy.

c) Metoda komunikacyjna

Metoda ta wykorzystuje sytuacje zaistniałe na zajęciach, do komunikowania się w języku angielskim, gdyż chęć komunikacji i sama komunikacja jest ważniejsza niż poprawność wypowiedzi. W przypadku pracy w sytuacjach klasowych wykorzystywana jest zazwyczaj podczas stosowania classroom language i social language.

d) Metoda audiolingwalna

Metoda audiolingwalna jest często stosowana na etapach początkowych i polega na wielokrotnym powtarzaniu za wzorem nauczyciela, chórem lub indywidualnie. Celem jest wyrobienie nawyków językowych, wyćwiczenie prawidłowej wymowy i rozwijanie sprawności słuchania. Często stosowanymi technikami w metodzie audiolingwalnej są dryle językowe, wierszyki i piosenki.

e) Metoda audiowizualna

Metoda audiowizualna wykorzystuje dźwięk w połączeniu z ilustracją. Dzięki wykorzystaniu różnych bodźców jest bardziej atrakcyjna dla dzieci i większa jest ich motywacja. Łączenie obrazków i kart słownych może być przeprowadzana jako zadanie dla poszczególnych uczniów lub gra drużynowa.

## 2. Techniki nauczania

W celu zapewnienia skuteczności wybranych metod należy odpowiednio dobrać materiały dydaktyczne i techniki nauczania adekwatne do wieku odbiorców. Skupienie uwagi i koncentracja uczniów w wieku wczesnoszkolnym są raczej krótkotrwałe, dlatego techniki trzeba zmieniać dość często i zwracać uwagę, aby zaangażować wszystkich uczniów.



a) Nauka poprzez zabawę – gry i zabawy językowe (games)

Gry i zabawy stanowią podstawową formę nauki. Dzieci przyswajają nową wiedzę poprzez zabawę, która jest dla nich najbardziej naturalnym rodzajem aktywności.

- Bingo obrazkowe
- Domino obrazkowe
- Zabawa „Simon says”
- Bieg po obrazek
- Zabawa „Flies fly”
- Touch something
- Głuchy telefon
- Zabawy yes/no
- Zgadywanka What’s missing?
- Zapamiętywanie kolejności przedmiotów
- Zabawa „Hot, cold”
- Zgadnij o czym myślę
- Say: „Hello teddy”
- Kategorie
- Wyczarowywanie przedmiotów z woreczka/pudełka
- Zabawa w kółku z użyciem piłki
- Zabawa „Noughts and crosses”
- The odd one out (co nie pasuje?)
- Zamiana miejscami
- Kalambury
- Zabawa „In a shop”
- Łańcuszek pytań i odpowiedzi
- Karteczki na plecach
- Zabawa „Go to ...”
- Zabawa „Stones”

b) Nauka poprzez piosenkę i oraz ruch

Piosenki i rymowanki są jednymi z głównych założeń programowych. Wprowadzenie ich ma na celu doskonalenie pamięci mechanicznej i pozwala na wprowadzenie struktury gramatycznej i słownictwa w atrakcyjny sposób. Piosenki wykorzystują naturalną predyspozycję dziecka do przyswajania języka poprzez ruch i imitację. Muzyka ułatwia zapamiętywanie słów, struktur lub fraz, ponieważ dzieci kojarzą je z melodią.

- Zabawa „music stop”
- Piosenka na przywitanie i pożegnanie

- Fingers – Dance!
- Gimnastyka po angielsku

c) Praca z nagraniami i filmami video

Wykorzystanie nowoczesnych technologii służy urozmaiceniu i wzbogaceniu lekcji języka. Program opiera się na popularnych stronach służących do nauki języka angielskiego takich jak: Super Simple Songs, Learning English Kids British Council, Pingfong.

d) Nauka poprzez działanie

Do aktywności zatytułowanej nauka przez działanie należą wszelkie zabawy plastyczne: rysowanie, wycinanie, wydzieranie itp., kolorowanie zgodnie ze wskazówkami nauczyciela, ale również odgrywanie ról czy prace projektowe, które stwarzają idealną sytuację do wprowadzenia i stosowania social language i classroom Language. Pojawia się bowiem autentyczna potrzeba i uzasadnienie użycia języka. Metoda ta uczy dzieci współdziałania, pomagania sobie wzajemnie, przez co wpisuje się w realizację celów kształcenia ogólnego, jakim jest kształcenie poprawnych kontaktów z rówieśnikami.

e) Narracja (storytelling)

Storytelling, czyli opowiadanie historii, to technika pobudzania wyobraźni słuchaczy za pomocą opowiadania. Historie wzbudzają emocje i rodzą obrazy, czyli aktywizują prawą półkulę mózgu, sprzyja to lepszemu zapamiętywaniu. Podczas nauki metodą storytellingu opowieściom towarzyszą ćwiczenia oraz różne gry i zabawy, także ruchowe. Dzięki temu dziecko nie tylko sprawniej przyswaja słyszany tekst, ale także cały czas pozostaje w ruchu.

### 3. Formy pracy

Stosowane będą różne formy aktywności ucznia:

- praca indywidualna np. rysowanie, kolorowanie, samodzielne wypełnianie zadań wyrabiające w dzieciach samodzielność i odpowiedzialność za wykonane zadania oraz kształtujące indywidualną aktywność dziecka i wyrabianie w nim wiary we własne możliwości,
- praca w parach otwartych lub zamkniętych, polegająca na odgrywaniu krótkich scenek i dialogów,
- praca w grupach (np. gry i zabawy, mini-scenki) ucząca dzieci funkcjonowania w grupie, przestrzegania zasad współpracy i rywalizacji,
- praca z całą grupą np. wypowiedzi chóralne lub indywidualne dzieci (gdzie kolejność wskazuje nauczyciel), odtwarzanie piosenek i wierszyków oraz gier i zabaw pozbawionych czynnika rywalizacji.

#### 4. Materiały i środki dydaktyczne

Podręcznik English Adventure Starter. Niezbędną częścią zestawu są płyty CD z nagraniami tekstów piosenek oraz płyty DVD z bajkami.

Podczas zajęć wykorzystywane będą karty pracy, karty obrazkowe do prezentacji materiału (flashcards), odtwarzacz i płyty CD/DVD, Internet, różne rekwizyty, gry językowe, książki anglojęzyczne, plakaty.

#### 5. Przebieg zajęć

- a. Powitanie, piosenka na powitanie
- b. Rozgrzewka językowa -ćwiczenia TPR
- c. Prezentacja słownictwa i struktur
- d. Praktyka językowa - utrwalanie słownictwa i struktur
- e. Pożegnanie uczniów, piosenka na pożegnanie

### **VI Metody kontroli i oceny**

Ocena postępów ucznia jest niezwykle ważnym elementem nauczania. W edukacji wczesnoszkolnej nauczyciel nie powinien skupiać się na niepowodzeniach, tylko podkreślać choćby najmniejsze sukcesy i próby komunikowania się w nowym języku.

Uczniowie mogą otrzymywać specjalne arkusze, gdzie będą mogli zbierać naklejki/pieczątki za aktywność podczas lekcji i wiedzę. Ważne jest zauważanie każdej aktywności i docenianie umiejętności receptywnych, a nie tylko produktywnych.

Można również stosować specjalne arkusze samooceny lub strony ewaluacyjne, przygotowane tematycznie do poszczególnych tematów. Dzięki nim uczniowie zaczynają rozumieć, jakie są wobec nich wymagania i uczą się jak kontrolować proces własnej nauki.

### **VII Ewaluacja programu**

Ocena postępów ucznia jest niezwykle ważnym elementem nauczania. Autorka programu zakłada monitorowanie postępów dzieci na podstawie analizy prac dziecięcych (kart pracy, prace plastyczne), hospitacji dyrektora, udziału rodziców w ewaluacji i ocenie sukcesów dzieci poprzez rozmowy na temat zdobytej wiedzy i naukę samodzielną w domu.

## **Bibliografia**

1. Czasopismo dla Nauczycieli „Języki Obce w szkole”, CODN, Warszawa wrzesień/październik 2008
2. Czasopismo dla Nauczycieli „Wychowanie w Przedszkolu”, lipiec/sierpień 2014
3. Janina Uszyńska-Jarmoc, Barbara Dudel, Małgorzata Głóskowska-Sołdatow,  
„Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w procesie edukacji wczesnoszkolnej”, Kraków 2014
4. James Asher, „Learning Another Language Through Action”, Sky Oaks Publications 1988
5. Komorowska H., „Metodyka nauczania języków obcych”, Warszawa: Fraszka Edukacyjna 2005
6. Komorowska, H. (1999) O programach prawie wszystko, WSiP, Warszawa
7. Pamuła M. (2003) Metodyka nauczania języków obcych w kształceniu zintegrowanym. Warszawa, Fraszka Edukacyjna